

”Bra lärare kräver att lärarnas jobb är bra”

Sydsvenska Industri- och handelskammaren har frågat 500 gymnasielärare om deras jobb, karriärer och löner. Resultatet visar att de på grund av sina splittrade arbetsuppgifter inte hinner utföra sitt egentliga arbete. I förlängningen påverkar det hela skolan och därmed Sveriges framtida konkurrenskraft, skriver fem representanter från näringslivet.

Sverige behöver en bra skola för att klara framtidens kompetensförsörjning och skolan behöver bra lärare för att möta utmaningen. Forskningen bekräftar att lärarna och lärarkvaliteten världen över är bland de absolut viktigaste byggstenarna i framgångsrika skolsystem. Rapporten från Sydsvenska Industri- och handelskammaren som hämtat sitt underlag från 279 gymnasieskolor i hela Sverige visar att de svenska lärarjobben lämnar mycket i övrigt att önska.

I Sverige har det införts en rad nya utbildningsreformer - nya betyg, ny läroplan och ny lärarutbildning. Alla dessa reformer ställer nya krav på hur lärarna ska utföra sina arbeten. Få eller inga reformer tar hänsyn till förutsättningarna för att lärarna faktiskt ska få göra sina jobb. Det saknas ett lärarperspektiv i utbildningspolitiken, vilket är extra olyckligt med tanke på hur viktiga lärarna är för att skapa en bra skola för eleverna.

Läraryrket har tappat kraftigt i status de senaste decennierna. Lärare var tidigare ett högstatusyrke i paritet med läkare. För elever som skall välja utbildning 2012 ter den jämförelsen sig närmast absurd. Listan på de mest sökta utbildningarna i landet toppas av jurist- och läkarutbildningar, men det fanns bara en sökande per plats till lärarutbildningen förra året. Lärarutbildningen och lärarjobbet får inte bli en sista lösning när man inte kommer in på något annat. Vi måste göra något och det måste göras nu. Sverige tappar årskull efter årskull av barn och ungdomar som skulle kunna bli bra lärare. Det har vi inte råd med. Lönen lyfts ofta som svaret på problemet. Lönen är viktig men det finns fler avgörande parametrar. De flesta har, lite förenklat, en gemensam nämnare: Lärarna måste få vara lärare, och göra riktiga lärarjobb.

Handelskammaren har gjort en undersökning bland 500 gymnasielärare i hela Sverige. Resultatet visar att fyra av tio lärare ägnar mindre än 20 timmar varje vecka - inte ens hälften av den sammanlagda arbetstiden - åt undervisning och planering av undervisning. Istället tycks lärarnas arbetstid till stor del upptas av administration.

Drygt var fjärde lärare ägnar mer än 10 timmar varje vecka åt administration och rättning. Det kan jämföras med att endast 5 procent av lärarna ägnar mer än 10 timmar varje vecka åt att utveckla sitt eget och sina kollegors undervisningsarbete. En stor del av denna administration skulle gå att flytta bort från lärarnas ansvarsområde. I universitets- och högskolevärlden arbetar många högskolestudenter extra med att assistera undervisningen och rätta tentamina efter en framtagen mall. Det finns många sätt att lösa detta men skolan väljer av hävd att lägga alla uppgifter på lärarna.

Det tycks finnas en tradition och en kultur i skolan och bland lärarna att alla ska göra allt. Man ska representera skolan på utbildningsmässor, vakta matsalen och skolgården, ordna med näringslivskontakter och en mängd andra uppgifter. Men lärarna måste hinna vara lärare och redan det är ett heltidsjobb. 15 procent av lärarna i undersökningen ägnar mer än fem timmar

varje vecka åt rastvaktande och andra arbetsuppgifter som helt saknar koppling till lärarjobbet. Det är tid som istället kunde ha ägnats åt individuell elevkontakt, utvecklingsarbete, kompetensutveckling eller undervisning för både lärarnas och elevernas skull.

Lärarjobbet och lärarnas arbetsuppgifter håller på att glida isär, och det är lärarnas viktigaste uppgifter som blir lidande. För att Sverige ska få en god kompetensförsörjning i framtiden krävs det bra skolor. För att vi ska få bra skolor behövs det bra lärare. För att attrahera och uppmuntra bra lärare behövs det bra, riktiga lärarjobb.

//

Thomas Carlzon, VD IKEA AB

Jonas Abrahamsson, koncernchef E.ON Sverige

Peter Lundahl, VD ManpowerGroup

Per Samuelson, VD och koncernchef Strålfors

Stephan Mächler, VD Sydsvenska Industri- och Handelskammaren